

Notulen van de vergadering
gehouden op vrijdag 1 mei 1959 in de Trêveszaal, aangevan-
gen 's morgens om elf uur

Aanwezig: De minister-president Beel (bij de punten 2e - 2h en 3c - 12) en de ministers Van Aartsen, Cals, Helders, Klompé, Luns, Staf, Witte en Zijlstra (afwezig minister Struycken)
Voorts is aanwezig staatssecretaris Schmelzer bij punt 12.

Secretaris: J. Middelburg

In het eerste deel van de vergadering is bij afwezigheid van de Minister-President en de Vice-Minister-President Minister Helders als oudste minister voorzitter.

2. Ingekomen stukken en mededelingen.

a. Uitbetaling pensioen aan de heer Schmidt.

Minister Luns merkt op, dat de heer Schmidt, die enige tijd geleden uit Indonézië spreker heeft met de minister-president besproken, dat de heer Schmidt in plaats van de feitelijke omwisselingskoers 1 : 3 een koers van 1 : 3 zou krijgen, maar dat in dit geval een omwisseling a pari zou kunnen worden genomen.

geïjnderd bestaat, dat zo iets als proceduren grepen, zou spreker de uitbetaling in de genoemde verhouding als ex gratia betaling willen doen plaats vinden. Minister Staf stelt de vraag of het niet beter is betrokkene te herstellen in zijn positie in die zin, dat men doet alsof hij in de bedoelde jaren in Nederland is geweest. Minister Luns stelt voor met het beginsel van zijn voorstel in te stemmen met dien verstande, dat hij nog verder de modaliteiten zal onderzoeken. De raad verklaart zich hiermede akkoord.

2 b. Representatie.

- 1°. De raad besluit, dat de ministers geen uitnodiging tot bijwoning van het congres van het N.V.V. (of andere organisaties) inzake het SER-advies over de economische ruimte zullen aanvaarden. (Dit besluit betekent niet een barrière voor het geval een minister als geestverwant een dergelijk congres zou willen bijwonen).
- 2°. De ministers zullen geen uitnodigingen aanvaarden voor een bijeenkomst van een plaatselijke afdeling van de wereld-federalisten, waarvoor Attlee naar Nederland zal komen,

3. Buitenlands beleida. Amerikaanse wapenleveringen aan Indonesië en aan Nederland (Zie notulen m.r. 17 april 1959, punt 3a)

Minister Zijlstra stelt de vraag of de berichten over nieuwe Amerikaanse wapenleveringen aan Indonesië de weigering om aan Nederland wapens te verstrekken ten behoeve van de verdediging van Nieuw-Guinea niet weer in een bedenkelijk licht stellen. Minister Luns antwoordt, dat de Amerikaanse ambassadeur hem heeft gezegd, dat het niet gaat om een weigering van de Amerikaanse regering, maar dat de procedure ter verkrijging van wapens gewijzigd moest worden. Spreker heeft vernomen, dat minister Staf de nieuwe lijst deze week bij de Amerikaanse ambassadeur zal indienen. Bij het gesprek over de defensie van Nieuw-Guinea in kleine kring (de minister-president en de ministers Staf, Helders en spreker) is afgesproken, dat onzerzijds bedoelde lijst zal worden ingediend en dat na enige tijd zal worden nagegaan in hoeverre op ons verzoek is ingegaan; zo nodig zal het volgende kabinet kunnen nagaan welke gevolgen een en ander voor onze NAVO-verplichtingen zal hebben.

3 b. Ondertekening van overeenkomst inzake Turkse schuldenregeling

Minister Zijlstra vraagt machtiging voor minister Luns en hemzelf om tot ondertekening over te gaan van de overeenkomst inzake de Turkse schuldenregeling. Hierin wordt bepaald, dat de Turkse schulden over een vrij groot aantal jaren zullen worden terugbetaald. De stukken zullen nog de ministerraad passeren, voordat zij bij de Staten-Generaal worden ingediend. De raad verleent de gevraagde machtiging.

3 c. De Europese economische associatie (Zie notulen m.r. 24 april 1959, punt 7)

Minister Luns deelt mede, dat de voorzitter van de Europese commissie Hallstein niet gesproken heeft over het proces, waarin hij betrokken is geweest en wegens gebrek aan bewijs is vrijgesproken. Hij zal dus niet zijn zetel ter beschikking stellen, teneinde de ministers van de EEG-landen gelegenheid te geven hem al dan niet opnieuw te benoemen. Hallstein heeft de nieuwe commissie van vertegenwoordigers der zes regeringen, die de kwestie van de associatie van de andere 11 O.E.S.-landen aan de EEG gaat behandelen, geïnstalleerd alsof deze een onderdeel van de Europese commissie zou zijn. Van der Beugel heeft de Nederlandse regering vertegenwoordigd. De bespreking is slecht verlopen; aan Belgische zijde is men zeer bezorgd en heeft men de suggestie gedaan, dat minister Wigny met spreker erover zal spreken. Hoewel minister Zijlstra na een redevoering van dr. Mansholt in Rotterdam duidelijk het standpunt van de Nederlandse regering heeft uiteen-

*Zie ook notulen
M.R. d/19.4.59, bl. 6,
p. 3 i*

gezet, gaat de mythe door, dat de Nederlandse regering terzake alleen een anti-Franse houding heeft aangenomen. Intussen was curieus, dat het kamerlid Nederhorst in de gecombineerde bijeenkomst van de commissie voor buitenlandse zaken en de handelspolitiek een felle aanval heeft gedaan op het Franse standpunt in de KSG. Minister Zijlstra heeft er in zijn rede in Rotterdam o.a. op gewezen, dat de Europese commissie wat de associatie betreft alleen mondiaal zou willen opereren, maar dat - gezien ook de verplichting uit de GATT om over tariefsverlagingen te onderhandelen - het geen zin meer heeft over de vorming van een vrijhandelszone te spreken, als men zich niet beperkt tot de Europese landen. Het lijkt spreker wel wenselijk, dat het standpunt van de Nederlandse regering terzake duidelijk wordt vastgelegd, bijv. in de Handelingen van de Kamer.

Minister Staf merkt op, dat het lijkt of bij de Duitse bondsregering, althans in de landbouwsector, de betekenis van het EEG-verdrag geheel is verdwenen. Het beleid is autarkisch en vertoont veel overeenkomst met dat van Dar in 1934. De bondsregering heeft bijv. reeds met verschillende landen lange-termijncontracten gesloten. Na overeenkomsten met Denemarken en Frankrijk is thans ook een dergelijke overeenkomst met Nieuw-Zeeland aangegaan. Het is mogelijk, dat de Duitse markt binnenkort is overvoerd met boter en spek. Spreker zal dinsdag de Duitse landbouwminister Lübke ontvangen; dan zal bekeken worden of ook tussen Nederland en de bondsrepubliek een contract op lange termijn zal worden gesloten. De minister-president stelt de vraag of het aangaan van een dergelijke overeenkomst betekent, dat Nederland zich neerlegt bij het feit, dat andere EEG-partners tegen de geest van het EEG-verdrag handelen. Minister Staf antwoordt, dat de moeilijkheid is, dat de lange termijnen voor het landbouwbeleid in de EEG het sluiten van contracten op lange termijn mogelijk maken.

3 d. EEG-bijdrage voor Nieuw-Guinea.

Minister Luns heeft met minister Helders erover gesproken, dat de Europese commissie nog steeds niet heeft goedgekeurd, dat uit het EEG-fonds voor onderontwikkelde gebieden een bijdrage voor de uitvoering van plannen in Nieuw-Guinea wordt gegeven. Hiervoor zijn onzerzijds objecten tot een waarde van \$ 37 mln ingediend. Spreker heeft aan minister Helders toegezegd, dat hij ter gelegenheid van de bijeenkomst van de EEG-ministers op dinsdag iets hierover zal zeggen. Er komt echter een moment, dat Nederland zal moeten besluiten de uitkering, waarop het recht heeft, af te trekken van de eigen bijdrage aan dat fonds.

3 e. Amerikaans vlootbezoek aan Nieuw-Guinea.

Minister Luns deelt mede, dat de Amerikaanse regering in het kader van de operationele mogelijkheden nagaat of een vlootbezoek aan Nieuw-Guinea kan worden gebracht.